

Навчальна дисципліна: нормативна, цикл професійної підготовки

Історія зарубіжної літератури

Вид навчально-методичного забезпечення:

Силабус курсу

для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 014 Середня освіта предметної спеціальності 014 Середня освіта (Англійська мова і література)

Освітньо-професійна програма: «Середня освіта (Мова і література (англійська))»

Рік навчання: 1-4 Семестри: I-VIII

Кількість кредитів: 13

Викладачі: канд. пед. наук, ст. викладач **Гричаник Наталія Іванівна**

Контактна інформація: **grichanik73@gmail.com**

Тел. моб.: 0662846760;

канд. філол. наук, ст. викладач **Кушнерьова Марина Олександрівна**

Контактна інформація: **kushnyeryovamarina@ukr.net**

Тел. моб.: 0990368740;

канд. пед. наук, ст. викладач **Чайка Олена Миколаївна**

Контактна інформація: **ch_helen78-78@ukr.net**

Тел. моб.: 0994991036;

канд. філол. наук, ст. викладач **Клейменова Тетяна В'ячеславівна**

Контактна інформація: **tatakleym@ukr.net**

Тел. моб.: 0996824027.

Кількість часу на вивчення

	I семестр	II семестр	
Лекцій			
Практичних	10		
заняць		12	
Самостійна	14		
робота студента		20	
Форма			
контролю	21		
Лекцій		28	
Практичних			
заняць		залік	
Самостійна		III семестр	
робота студента		IV семестр	
Форма	8		
контролю	10		
	10		
Лекцій		12	
Практичних			
заняць	27		
Самостійна		23	
робота студента			
Форма		екзамен	
контролю	V семестр	VI	
	семестр		
Лекцій	8		
Практичних		8	
заняць	10		
Самостійна		10	
робота студента	27		
		27	
	залік		
	VII семестр	VIII	
	семестр		
	10		
	10		
	10		
		18	
	25		
	32		
Форма			
контролю		екзамен	

Опис дисципліни

Запропонований курс спрямовано на опанування національної своєрідності літературних процесів у різних країнах, художніх особливостей творів і творчості письменника загалом, що дасть змогу майбутньому фахівцеві інтерпретувати художній доробок найвідоміших митців зарубіжної літератури, визначати роль письменників, художніх здобутків у літературному процесі, особливості розвитку художньої літератури у зв'язках і взаємовпливах, використовувати літературний контекст для реалізації навчально-виховних цілей.

Мета курсу – залучити здобувачів вищої освіти до читання художніх творів зарубіжної літератури та їх літературознавчого аналізу, сформувати в них чітке уявлення про основні соціокультурні та естетичні особливості світового історико-літературного процесу, опанування понятійним апаратом літературознавчої науки.

Завдання навчального курсу:

- поглиблювати знання майбутніх фахівців про світовий літературний процес як систему національних літератур, загальнолюдську значимість яких вимірюють їхньою мистецькою та історичною унікальністю;

- виявити особливості розвитку літератури Античності, Середньовіччя, доби Відродження, XVII–XVIII століть, доби Романтизму, художніх надбань літератури XIX–XX ст., розкрити специфіку їх естетичних систем, принципи бароко, ренесансного реалізму, класицизму, реалістичної, модерністської і постмодерністської естетики в процесі аналітичної роботи над текстами художніх творів;

- розширювати відомості з літератур Давньої Греції і Риму, Німеччини, Франції, Англії, Іспанії, Росії, США, Норвегії, Бельгії, розкриваючи специфіку творчого доробку найвидатніших митців Античності (Гомера, Есхіла, Софокла, Еврипіда, Аристофана та ін.), Середньовіччя і доби Відродження (Бертрана де Борна, Кретьєна де Труа, Данте Аліг'єрі, Ф. Петрарки, В. Шекспіра, Ф. Рабле, М. де Сервантеса та ін.), XVII–XVIII століть (Дж. Свіфта, Ж. Б. Мольєра, Лопе де Вега, Д. Дефо, Й. В. Гете, Ф. Шиллера та ін.), письменників-класиків XIX ст. (Е.Т.А. Гофмана, Дж. Гордона Байрона, В. Гюго, В.Скотта, П. Меріме, О. де Бальзака, Ф. Стендаля, Г. Флобера, Ч. Діккенса, Ф. Достоєвського, Л. Толстого, А. Чехова, П. Верлена, А. Рембо, Г. Ібсена, Б. Шоу, М. Метерлінка та ін.) та яскравих митців XX ст. (Ф. Кафки, А. де Сент-Екзюпері, А. Камю, Ж.П. Сартра, М. Пруста, Е.-М. Ремарка, Б. Брехта, Е. Гемінгвея, Г. Белля, Г. Гарсія Маркеса, П. Зюскіндата ін.), їх внесок у становлення, розвиток світового мистецтва, напрямів, течій і художніх форм літературного процесу;

- удосконалювати навички різних видів аналізу художнього твору;

- формувати високу читацьку культуру, виховувати моральні й громадянські якості, національну свідомість, відповідальність за збереження світових духовних надбань.

Теоретична частина курсу полягає у вивченні здобувачами вищої освіти провідних тенденцій розвитку зарубіжної літератури від давнини до кінця XX ст., життєписів та художніх особливостей творчості найвідоміших письменників.

Практична частина курсу спрямована на формування вмінь і навичок простежувати провідні тенденції розвитку зарубіжної літератури на прикладі художніх творів; удосконалення вмінь і навичок різних видів аналізу художніх творів, визначення їх жанрово-стильової своєрідності, місця в літературному процесі, традицій і новаторств творчого методу автора, зв'язку творів із фольклором, міфологією, релігією, філософією, історією, значення для національної і світової культури.

Зміст самостійної роботи за темами містить завдання різного типу: читання текстів художніх творів, реферування першоджерел, підготовка повідомлень (доповідей) задля розширення відомостей про національні особливості літератур, доробок найвидатніших письменників-класиків; самостійний аналіз художніх творів різних жанрів із метою вдосконалення відповідних умінь і навичок, творчі завдання: моделювання аудіовізуальних матеріалів, виступ-презентація, написання відгуку на прочитаний твір, складання логічних схем, таблиць тощо.

Методи навчання: словесні (пояснювально-ілюстративний, репродуктивний, пошуково-пізнавальний, бесіда, дослідницький, проблемний, дискусійний); наочні методи (демонстрування, ілюстрування, віртуальні екскурсії); практичні (виконання випереджальних і творчих завдань, практична робота, робота з інформаційними джерелами, аналіз тексту); методи інтерактивного навчання (евристична бесіда, дискусія, диспут, мозковий штурм, робота в групах); проєктний метод, технологія розвитку критичного мислення, мультимедійні технології, методи дистанційного навчання (відеоконференції, онлайн дискусії, тестування, бліц-опитування тощо).

Дисципліна формує такі загальні компетентності (ЗК):

ЗК 1. Здатність реалізовувати свої права й обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини й громадянина в Україні.

ЗК3. Здатність до логічного, критичного, аналітичного, абстрактного, творчого мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 7. Здатність до використання інформаційних і комунікаційних технологій, пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 8. Здатність до генерування нових ідей, адаптації та дії в новій ситуації, ініціативності та підприємливості.

ЗК 11. Здатність усвідомлювати рівні можливості та гендерні проблеми, цінувати та поважати різноманітність та полікультурність.

ЗК 12. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів), дотримуватися принципів академічної доброчесності.

Дисципліна формує такі спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

ФК 7. Здатність орієнтуватися в літературному процесі зарубіжних країн і народів світу (від давнини до сучасності), спадщині письменників у контексті літератури, історії, культури, використовувати знання мов і здобутків світового письменства для формування національної свідомості, культури здобувачів освіти, їхньої моралі, ціннісних орієнтирів у сучасному суспільстві.

ФК 9. Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі з метою інтерпретації та порівняння мовних і літературних явищ, використання різних методів і методик аналізу тексту.

ФК 12. Здатність конструктивно та безпечно взаємодіяти з учасниками освітнього процесу засобами іноземних мов та зарубіжної літератури, усвідомлювати особисті почуття, емоції та потреби, керувати власними емоційними станами.

ФК 20. Здатність сприймати міжкультурну різноманітність суспільства в соціально-історичному, етичному та філософському контекстах

Дисципліна формує такі програмні результати навчання (ПРН):

ПРН 4. Знає специфіку перебігу літературного процесу різних країн у культурному контексті, літературні напрями, течії, жанри, стилі, здобутки інонаціональних літератур, художні твори класики й сучасності.

ПРН 7. Уміє працювати з різними джерелами інформації (науковими, довідково-енциклопедичними, художніми, бібліографічними, навчально-методичними, цифровими та ін.), видобувати, обробляти й систематизувати інформацію, використовувати її в освітньому процесі.

ПРН 8. Здатний до всебічного осмислення літературних процесів та літературознавчих концепцій, володіє методами літературознавчих досліджень, навичками інтерпретації та аналізу художніх творів.

ПРН 13. Забезпечує діалог культур у процесі вивчення іноземних мов та зарубіжної літератури, створює умови для міжкультурної комунікації.

ПРН 20. Здатний аналізувати й вирішувати соціально та особистісно значущі світоглядні проблеми, приймати рішення на підставі сформованих ціннісних орієнтирів, визначати власну соціокультурну позицію в полікультурному суспільстві, бути носієм і захисником національної культури.

ПРН 21. Ефективно організовує, аналізує, критично оцінює результати власної професійної діяльності, здатний нести відповідальність за результати власної професійної діяльності, дотримання принципів прозорості та академічної доброчесності.

Структура курсу

Години (лек. / пр.)	Тема	Результати навчання	Завдання
I семестр			
2 / 4	Давньогрецька література архаїчного періоду. Долітературний період розвитку античної літератури. Гомерівський епос	Знати загальні особливості розвитку античної літератури, її періодизацію; називати видатних представників даного літературного періоду, їхній внесок в історію світової культури, провідні роди і жанрові різновиди художніх творів; визначати причини появи міфів, особливості міфологічного світосприйняття; давати визначення понять «міф», «міфологія», «види міфів», «цикли міфів», вміти відрізнити міф від казки; називати тематичні групи міфів, наводити приклади сюжетів та образів, що належать до певних груп міфів; окреслювати провідні міфологічні теми (творення світу, діяння героїв та ін.) і мотиви (сонця, ночі, випробування та ін.); називати основні цикли (троянський, ліванський, про аргонавтів), їхні ключові міфологічні образи і сюжети. Володіти теоретичним матеріалом про життя і творчість Гомера – найлегендарнішого давньогрецького поета, особливості його епосу; розкривати зміст «гомерівського питання»; знати визначення понять «епічний героїчний епос», «дидактичний епос», їхні характерні ознаки; характеризувати центральні міфологічні образи й символи троянського циклу міфів, образи головних діючих персонажів у творах «Іліада» та «Одіссея» Гомера; знати визначення поняття «віршовий розмір», виявляти гекзаметр у прочитаних творах; виділяти характерні особливості гомерівського епосу	Опрацювати теоретичний матеріал за рекомендованою літературою, читати, аналізувати художні твори, виконувати завдання до самостійної роботи, складати логічні схеми, таблиці, виконувати тестові завдання.

4/6	<p>Література класичного періоду Греції. Декламаційна й пісенна лірика. Театр у Давній Греції. Розвиток давньогрецької трагедії. Виникнення комедії</p>	<p>Характеризувати особливості розвитку літератури класичного періоду Греції; знати особливості розвитку лірики, епосу і драми в добу Античності; розповідати про основні факти життя і творчості митців (Сафо, Алкей, Анакреонт, Семонід Кеоський, Есхіл, Софокл, Еврипід, Аристофан та ін.); знати визначення понять «лірика», «елегія», «ода», «драма», «трагедія», «комедія», «байка», їхні характерні ознаки; аналізувати вірші поетів з акцентом на розкриття античних ідеалів авторської позиції; розкривати художні конфлікти в прочитаних творах; характеризувати образи Прометей («Прометей закутий» Есхіла), Антігони («Антігона» Софокла); установлювати схожість і відмінність міфологічних образів та їхнім утіленням у літературних творах; розкривати специфіку втілення вічних образів Античності в зарубіжній і українській літературах. Знати причини виникнення античного театру, особливості проведення Великих Діонісій; розкривати побудову театру, особливості організації та проведення сценічних вистав, декорації, вимоги до акторів та їхньої гри на сцені; структуру давньогрецьких трагедій і комедій.</p>	<p>Опрацювати теоретичний матеріал за рекомендованою літературою, читати, аналізувати художні твори, вивчити поезії напам'ять, виконувати завдання до самостійної роботи, складати логічні схеми, таблиці, виконувати тестові завдання.</p>
4/4	<p>Література елліністичного періоду Греції і Римської імперії. Грецька література елліністичного періоду. Грецький роман. Римська література доби Республіки. Римська література доби Августа.</p>	<p>Характеризувати особливості розвитку літератури елліністичного періоду Греції та Римської імперії, «золоту добу» давньоримської літератури; розповідати про основні факти життя і творчості римських письменників (Менандр, Феокрит, Плавт, Теренцій, Катулл, Лукрецій, Цицерон, Вергілій, Гораций, Овідій); знати історичні та літературні джерела грецького роману, його тематику і основну проблематику; аналізувати романи Харитона «Повість про любов Херея і Каллірої» - давній європейський історичний роман і Лонга «Дафніс і Хлоя» - любовно-психологічний, еротичний роман. Відрізнати римську міфологію від грецької, визначати пантеон давньоримський богів. Указувати особливості розвитку та функціонування давньоримського театру, його побудову, організацію та проведення сценічних вистав. Аналізувати поетичні твори Горация («До Мельпомени» («Мій пам'ятник стоїть...»)), Овідія («Сумні елегії» («Життя поета»), поему Вергілія «Енеїда».</p>	<p>Опрацювати теоретичний матеріал за рекомендованою літературою, читати, аналізувати художні твори, вивчити поезії напам'ять, виконувати завдання до самостійної роботи, складати логічні схеми, таблиці, виконувати тестові завдання.</p>
II семестр			

2/0	Література раннього Середньовіччя. Клерикальна література. Архаїчний епос. Ірландські саги	Знати і пояснювати хронологічні межі доби Середньовіччя, провідні напрями розвитку середньовічного суспільства, феодальний устрій, феномен лицарства; ключові періоди й жанри (клерикальна література, архаїчний епос, ірландські саги), основні ознаки й тенденції розвитку середньовічних літератур, вплив релігії, філософії на літературу та культуру в добу Середньовіччя; характеризувати історичний і культурний контекст розвитку середньовічних літератур; дати визначення жанру «героїчний епос», виділяти його жанрові ознаки; аналізувати поему «Беовульф» як пам'ятка англосакської епічної традиції, зразки кельтського епосу, ірландські саги.	Опрацювати теоретичний матеріал за рекомендованою літературою, читати, аналізувати художні твори, вивчити поезії напам'ять, виконувати завдання до самостійної роботи, складати логічні схеми, таблиці, виконувати тестові завдання.
2/4	Література зрілого Середньовіччя. Західноєвропейський героїчний епос. Лицарська лірика. Лицарський роман	Знати особливості розвитку літератури зрілого Середньовіччя; розкрити походження західноєвропейського героїчного епосу («Пісня про Роланда», «Пісня про Сіда», «Пісня про нібелунгів», «Слово о полку Ігоревім»); дослідити історичну основу «Пісні про Роланда», особливості її художнього втілення у творі; характеризувати образи персонажів твору (Роланд, Карл, Ганелон), визначити засоби їхнього художнього зображення; виявляти риси фольклору в «Пісні про Роланда»: символи, повтори, постійні епітети, метафори, особливості поетичної мови; виявляти актуальний зміст середньовічних творів, вічність порушених у них проблем. Розкрити морально-етичний ідеал лірики трубадурів, її ідейне спрямування; знати її основні жанрові форми, імена найвідоміших поетів. Охарактеризувати причини появи лицарського роману, його жанрову специфіку; аналізувати найвідоміші зразки даного жанру: Крет'єн де Труа «Івейн, або Лицар Лева», «Трістан та Ізольда», Вольфрам Ешенбах «Перціфаль». Дати загальну характеристику міської літератури, джерел її виникнення і зв'язок із фольклором; знати основні жанри міської літератури (фаблію, шванки, епос про тварин та ін.).	Опрацювати теоретичний матеріал за рекомендованою літературою, читати, аналізувати художні твори, вивчити поезії напам'ять, виконувати завдання до самостійної роботи, складати логічні схеми, таблиці, виконувати тестові завдання.

2/6	<p>Перехід до доби Відродження. Література доби Відродження. Данте. Ф. Петрарка. Італійська новела доби Відродження. Дж. Бокаччо</p>	<p>Знати хронологічні межі доби Відродження, особливості світоглядного перевороту того часу, погляди на людину, історичний і культурний контекст, роль античності в розвитку літератури, основні етапи його розвитку (раннє, високе, пізнє); розповідати про ключові віхи життя і творчості Данте, Ф. Петрарки, Дж. Бокаччо, розкривати їхній внесок в історію національних літератур і світової культури; давати визначення поняття «сонет», виявляти особливості його структури в поетичній спадщині Данте і Ф. Петрарки; визначати провідні теми, мотиви сонетів, розкривати специфіку художнього втілення високого почуття кохання в них; характеризувати образ ліричного героя в сонетах. Аналізувати «Божественну комедію» Данте, «Декамерон» Дж. Бокаччо, їх структуру, тематику й образну систему.</p>	<p>Опрацювати теоретичний матеріал за рекомендованою літературою, читати, аналізувати художні твори, вивчити поезії напам'ять, виконувати завдання до самостійної роботи, складати логічні схеми, таблиці, виконувати тестові завдання.</p>
2/2	<p>Німецьке і французьке Відродження. Е. Роттердамський. Ф. Війон. Ф. Рабле</p>	<p>Дати загальну характеристику Відродження в Німеччині та Франції; знати біографію Е. Роттердамського, Ф. Війона, Ф. Рабле. Давати загальну характеристику творчості Е. Роттердамського («Хвала глупоті»), Ф. Війона («Балада прикмет», «Балада прислів'їв»). Розкрити історію написання роману «Гаргантюа і Пантагрюель» Ф. Рабле, жанрові особливості, ідейно-тематичний зміст, проблематику (виховання, освіта і знання, загарбницька війна, побудова ідеального суспільства); довести, що сміх – це основна зброя Ф. Рабле.</p>	<p>Опрацювати теоретичний матеріал за рекомендованою літературою, читати, аналізувати художні твори, вивчити поезії напам'ять, виконувати завдання до самостійної роботи, складати логічні схеми, таблиці, виконувати тестові завдання.</p>

4/8	<p>Доба Відродження в Англії. Творчість В. Шекспіра. Доба Відродження в Іспанії. Творчість М. де Сервантеса</p>	<p>Дати загальну характеристику англійського та іспанського Відродження. Розкривати виняткову роль В. Шекспіра та М. де Сервантеса в розвитку англійської та іспанської національних літератур і світового мистецтва; аналізувати їхні класичні твори (В. Шекспір «Вгамування непокірної», «Сон літньої ночі», «Отелло», «Король Лір», М. де Сервантес «Дон Кіхот»). Виокремлювати основні теми сонетів В. Шекспіра – кохання до Смаглявої леді, дружба; виділяти художні особливості сонетів В.Шекспіра; знати історію створення трагедій «Ромео і Джульєтта», «Гамлет» В. Шекспіра та роману «Дон Кіхот» М. де Сервантеса, визначати жанрову специфіку творів, їх ідейно-тематичне спрямування та низку проблем, сюжетно-композиційні особливості.</p> <p>Визначати філософські та моральні проблеми в трагедії «Гамлет», провідні мотиви твору. Характеризувати образ Гамлета, доводити, що він – вічний образ у літературі; розкривати багатогранність шекспірівських характерів.</p> <p>Розкривати конфлікт високих прагнень Дон Кіхота і буденної дійсності, неможливість реалізації ідеалів героя; виявляти синтез різних жанрових ознак у романі «Дон Кіхот» М. де Сервантеса (героїчного епосу, лицарського, авантюрно-пригодницького, філософського роману, пародії), знати зміст поняття «донкіхотство». Розкривати популярність вічних образів творів митців англійського та італійського Відродження.</p>	<p>Опрацювати теоретичний матеріал за рекомендованою літературою, читати, аналізувати художні твори, вивчити поезії напам'ять, виконувати завдання до самостійної роботи, складати логічні схеми, таблиці, виконувати тестові завдання.</p>
III семестр			
2/0	<p>Літературна боротьба XVII століття. Творчість Лопе де Вега, Педро Кальдерона</p>	<p>Знати особливості розвитку літератури XVII століття, її художні напрями: ренесансний реалізм, бароко, класицизм і специфіку їх світосприйняття в творах, видатних представників та їхні здобутки. Знати теоретичний матеріал про життя і творчість Лопе де Вега та Педро Кальдерона як відомих представників літератури XVII століття; аналізувати їхні твори («Зірка Севільї», «Фуенте Овехуна» Лопе де Вега, «Життя – це сон» П. Кальдерона), вміти виявляти в них риси ренесансного реалізму і бароко, провідні теми, ідеї, символи, розкривати філософський зміст.</p>	<p>Опрацювати теоретичний матеріал за рекомендованою літературою, читати, аналізувати художні твори, вивчити поезії напам'ять, виконувати завдання до самостійної роботи, складати логічні схеми, таблиці, виконувати тестові завдання.</p>

0/2	Французька література XVII століття. Ж. Б. Мольєр	Розкривати історичні умови і чинники формування (історичні, філософські, естетичні), філософське та естетичне підґрунтя класицизму, його характерні ознаки. Давати загальну характеристику розвитку французької літератури XVII століття. Знати факти життя Ж. Б. Мольєра, його художнє новаторство у драматургії, вплив відкриттів автора на світове театральне мистецтво. Давати визначення понять «комедія», «комедія-балет», «гумор», «сатира», «іронія», «сарказм», «комічне». Володіти теоретичним матеріалом про історію створення комедії «Міщанин-шляхтич», тематику і проблематику твору, жанрову специфіку. Характеризувати образи комедії (пан Журден, пані Журден, граф Дорант, графиня Дорімена, Клеонт та ін.). Виокремлювати ознаки класицизму в комедії «Міщанин-шляхтич».	Опрацювати теоретичний матеріал за рекомендованою літературою, читати, аналізувати художні твори, вивчити поезії напам'ять, виконувати завдання до самостійної роботи, складати логічні схеми, таблиці, виконувати тестові завдання.
2/ 2	Доба Просвітництва. Англійська література XVIII століття. Творчість Д. Дефо і Дж. Свіфта	Розкривати умови, чинники (історичні, філософські, естетичні) та провідні ідеї доби Просвітництва, вплив філософії на літературу й культуру доби. Знати основні художні напрями розвитку літератури й мистецтва Просвітництва (просвітницький класицизм, просвітницький реалізм, сентименталізм), називати їхні ознаки, представників. Називати основні події життя і творчості Д. Дефо і Дж. Свіфта. Розкривати історію написання роману Д. Дефо «Робінзон Крузо», його жанрову приналежність, ідейно-тематичний зміст і проблематику; характеризувати образ Робінзона Крузо. Знати історію написання роману Дж. Свіфта «Мандри Гіллівера», жанрову своєрідність роману (поєднання реалістичних елементів і соціальної фантастики), визначати особливості сюжету і композиції твору. Характеризувати образ Гуллівера, визначати художні засоби його створення. Знаходити приклади гумору, іронії, сатири й сарказму в романі, визначати їхні функції.	Опрацювати теоретичний матеріал за рекомендованою літературою, читати, аналізувати художні твори, вивчити поезії напам'ять, виконувати завдання до самостійної роботи, складати логічні схеми, таблиці, виконувати тестові завдання.

2/ 4	Літературна діяльність французьких письменників-філософів XVIII століття. Ж. Ж. Руссо. Д. Дідро. Вольтер	Давати загальну характеристику розвитку французької літератури XVIII століття; розкривати основні віхи життя і творчої діяльності Ж. Ж. Руссо, Д. Дідро, Вольтера. Аналізувати роман Д. Дідро «Черниця» як антиклерикальний твір; розкрити трагізм образу Сюзанны Сімонен. Розкривати філософські погляди Вольтера (на матеріалі повістей автора «Простак», «Кандід, чи Оптимізм»)	Опрацювати теоретичний матеріал за рекомендованою літературою, читати, аналізувати художні твори, вивчити поезії напам'ять, виконувати завдання до самостійної роботи, складати логічні схеми, таблиці, виконувати тестові завдання.
2/ 2	Література угруповання «Буря і натиск». Творчість Й. В. Гете	Давати стислу характеристику німецькому Просвітництву, творчості поетів угруповання «Буря і натиск»; знати основні етапи життєвого і творчого життя Й. В. Гете, розуміти значення його творчості у світовому літературному контексті. Знати історію створення, особливості композиції, тематику і проблематику трагедії «Фауст», давати загальну характеристику її змісту. Характеризувати образ Фауста як утілення динамізму нової європейської цивілізації. Розглядати опозицію Фауст – Мефістофель як діалектичне вирішення проблеми добра і зла. Розкривати роль Маргарити у творі. Робити висновки про значення трагедії «Фауст» Й. В. Гете для світового культурного поступу загалом і розвитку українського культурного середовища зокрема.	Опрацювати теоретичний матеріал за рекомендованою літературою, читати, аналізувати художні твори, вивчити поезії напам'ять, виконувати завдання до самостійної роботи, складати логічні схеми, таблиці, виконувати тестові завдання.
IV семестр			

<p>2/2</p>	<p>Естетика і поетика романтизму. Основні тенденції розвитку романтизму в Німеччині. Художній доробок Г. Гейне, Е. Т. А. Гофмана</p>	<p>Знати про перехідні явища в літературі XIX століття, розуміти особливості розвитку романтизму, специфіку його течій у національних літературах (німецькій, англійській, французькій, польській, американській) і творчості митців, характер переходу від романтизму до реалізму. Розповідати про основні віхи життя і творчості Г. Гейне, специфіку збірки «Книга пісень», особливості її композиції, образ ліричного героя, фольклорні елементи (образи, символи, жанрові ознаки пісні та ін.), виділяти особливості поетичної мови творів поета.</p> <p>Володіти теоретичним матеріалом про життєвий шлях і творчий шлях Е. Т. А. Гофмана як представника гротескної течії романтизму; виявляти особливості його індивідуального стилю, аналізувати найвідоміші твори митця «Життєва філософія kota Мурра», «Золотий горнець», «Мадмузель де Скюдері». Аналізувати особливості сюжету і композиції повісті «Крихітка Цахес на прізвисько Ціннобер», її провідні теми, проблеми, мотиви; з'ясувати філософський сенс казки; характеризувати образи філістерів та ентузіастів; пояснювати символіку і викривальний зміст твору.</p>	<p>Опрацювати теоретичний матеріал за рекомендованою літературою, читати, аналізувати художні твори, вивчити поезії напам'ять, виконувати завдання до самостійної роботи, складати логічні схеми, таблиці, виконувати тестові завдання.</p>
------------	--	--	---

<p>2/2</p>	<p>Романтизм в Англії. Творчість поетів англійської «озерної школи». Риси романтизму у творчості Дж. Г. Байрона, П. Б. Шеллі. В. Скотт – засновник жанру історичного роману</p>	<p>Розкривати особливості розвитку і національну специфіку романтичної літератури в Англії; аналізувати поетичну творчість представників «озерної школи» (У. Вордсворт, С. Т. Колрідж, Р. Сауті) та літературну спадщину Дж. Г. Байрона, П. Б. Шеллі і В. Скотта. Визначити вплив Дж. Г. Байрона на розвиток романтизму в Європі, окреслити фольклорні та біблійні мотиви у віршах поета. Простежити відображення духовного життя особистості та суспільства, історії та культури Європи в поемі Дж. Г. Байрона «Паломництво Чайльд Гарольда», схожість і відмінність героя і автора, особливості віршової організації поеми (спенсерова строфа). Знати зміст понять «байронізм», «байронічний герой». Вміти пояснювати історію створення циклу поем «Східні поеми» Дж. Г. Байрона, аналізувати ключові твори («Гяур», «Корсар», «Абідоська наречена» та ін.). Проаналізувати поему у віршах «Мазепа», виокремивши українську тему в ній. Окреслити специфіку зображення образу гетьмана у творі (монолог героя, романтичний пейзаж як засіб увиразнення, динаміка образу та ін.) Розкривати роль і значення творчості В. Скотта для розвитку жанру історичного роману в зарубіжній літературі. Визначити історію і художній вимисел у романі В. Скотта «Айвенго»; доводити, що образ Айвенго – це втілення кодексу лицаря; характеризувати образи персонажів твору (Ровена, Ребекка, Бріан де Буагільбер, принц Джон, Чорний лицар, Фрон де Беф, Моріс де Брасі); розкривати історичний колорит у творі і засоби його створення.</p>	<p>Опрацювати теоретичний матеріал за рекомендованою літературою, читати, аналізувати художні твори, вивчити поезії напам'ять, виконувати завдання до самостійної роботи, складати логічні схеми, таблиці, виконувати тестові завдання.</p>
------------	---	---	---

2/2	<p>Французька романтична література. Життя і творчість В. Гюго. Жорж Санд – письменниця-феміністка. Життя і творча діяльність Альфреда де Мюссе</p>	<p>Знати філософські, соціальні й політичні витоки французького романтизму, його періодизацію, основну тематику творів, їх жанрову своєрідність; усвідомлювати роль Ф. Шатаобріана у розвитку літератури романтизму у Франції. Усвідомлювати основні віхи життя і творчості Жорж Санд і А. де Мюссе. Осмислювати драму особистості крізь призму трагедії епохи у прозі А. де Мюссе (автобіографічний роман «Сповідь сина століття»). Розкривати естетичні погляди Жорж Санд (на матеріалі романів «Консуело» і «Графиня Рудольштадт»). Доводити, що В. Гюго є батьком французького романтизму, аналізувати його поетичну, драматичну («Ернані», «Король бавиться», «Рюї Блаз») і прозову спадщину («Знедолені», «Людина, яка сміється»). Здійснювати літературознавчий аналіз роману «Собор Паризької Богоматері» В. Гюго (історія створення, жанрова специфіка, ідейно-тематичний зміст, сюжетно-композиційні особливості), розкривати ідейне спрямування образу Собору Паризької Богоматері у творі. Характеризувати образи Квазімодо, Есмеральди, Клода Фролло, Феба де Шатоопера. Знати визначення теоретико-літературних понять «гротеск», «антитеза», «контраст», «гіпербола».</p>	<p>Опрацювати теоретичний матеріал за рекомендованою літературою, читати, аналізувати художні твори, вивчити поезії напам'ять, виконувати завдання до самостійної роботи, складати логічні схеми, таблиці, виконувати тестові завдання.</p>
2/2	<p>Національні особливості літератури романтизму в США і Польщі. Ранній американський романтизм. В. Ірвінг. Творчість Н. Готорна, Дж. Ф. Купера. Е. По – поет і новеліст, засновник детективного жанру. Творчість А. Міцкевича</p>	<p>Розкривати національну специфіку розвитку романтичної літератури в США і Польщі. Знати основні відомості з життя і творчості В. Ірвінга, Н. Готорна, Дж. Ф. Купера, Е. По, А. Міцкевича. Доводити, що Е. По – засновник детективного жанру в зарубіжній літературі; аналізувати новели «Вбивство на вулиці Морг», «Таємниця Марі Роже», «Викрадений лист». Розкривати художню специфіку романтичної літератури А. Міцкевича, показати його зв'язок з Україною; аналізувати поему «Пан Тадеуш, або останній наїзд на Литві» (історія створення і джерела твору, три сюжетні лінії, жанрові особливості, ідейно-тематичний зміст); виокремлювати фольклорні та етнографічні елементи у творі.</p>	<p>Опрацювати теоретичний матеріал за рекомендованою літературою, читати, аналізувати художні твори, вивчити поезії напам'ять, виконувати завдання до самостійної роботи, складати логічні схеми, таблиці, виконувати тестові завдання.</p>

2/4	Романтичні тенденції в російській літературі. Провідні мотиви ранньої творчості О. Пушкіна, М. Лермонтова, М. Гоголя	<p>Розуміти особливості розвитку російської романтичної літератури; знати основні факти життя і творчості О. Пушкіна, М. Лермонтова, М. Гоголя, характеризувати ранню творчість митців, усвідомлювати значення їх творчості для розвитку російської та світової літератури; розкривати провідні мотиви поетичної спадщини поетів, зв'язок творчості митців із традиціями європейського романтизму (Дж. Г. Байрона, Г. Гейне та ін.), визначати особливості віршового розміру, строфічної організації поетичних творів. Аналізувати роман у віршах «Євгеній Онегін» О. Пушкіна, визначати його жанр, тематику і проблематику, дзеркальну композицію (лист Тетяни – відповідь Онегіна – дуель – лист Онегіна – відповідь Тетяни). Досліджувати різні сфери життя, відображені автором у творі (історія і сучасність, столиця і провінція, народні звичаї і кола літературних інтересів суспільства тощо), образ автора. Розкривати особливості розвитку сюжету і композиції в романі «Герой нашого часу» М. Лермонтова, показувати зв'язок твору з історичною та духовною атмосферою доби; складність образу Печоріна, його духовну трагедію. Поглибити поняття про поему (романтична), роман (роман у віршах, філософсько-психологічний), віршовий розмір, строфа (онегінська).</p>	Опрацювати теоретичний матеріал за рекомендованою літературою, читати, аналізувати художні твори, вивчити поезії напам'ять, виконувати завдання до самостійної роботи, складати логічні схеми, таблиці, виконувати тестові завдання.
V семестр			

2/2	<p>Романтизм і реалізм: період «естетичного двовладдя». Особливості новелістики французького письменника Проспера Меріме</p>	<p>Давати визначення поняття «реалізм», знати історію його формування, характерні ознаки, представників, взаємодію з іншими напрямками XIX століття (романтизмом, реалізмом); вміти визначати реалістичні тенденції в прочитаних творах. Знати визначення теоретико-літературного поняття «новела», історію її виникнення. Доводити, що П. Меріме – майстер психологічної новели; виокремлювати різновиди новел автора, аналізувати його новелістику («Кармен», «Матео Фальконе», «Федеріго» та ін.). Здійснювати літературознавчий аналіз новели «Кармен», доводити її світове значення; порівнювати образи Кармен і Хосе.</p>	<p>Опрацювати теоретичний матеріал за рекомендованою літературою, читати, аналізувати художні твори, виконувати завдання до практичного заняття, самостійної роботи, складати логічні схеми, таблиці, виконувати тестові завдання.</p>
0/4	<p>Загальна характеристика французької реалістичної прози 20-х – 50-х років XIX століття. Творчість Ф. Стендаля та Оноре де Бальзака. Універсальність задуму, тематико-жанровий склад та основні принципи побудови епопеї «Людська комедія».</p>	<p>Знати основні віхи життя і творчості О де Бальзака і Ф.Стендаля, розкривати їхній внесок у розвиток французької реалістичної літератури. Аналізувати відомі твори Ф. Стендаля (новела «Ваніна Ваніні», роман «Пармський монастир», «Арманс»). Досліджувати творчу історію соціально-психологічного роману Ф.Стендаля «Червоне і чорне», пояснювати жанр, назву твору, ідейно-тематичне спрямування. Розкривати конфлікт молодого людини Жульєна Сореля та суспільства, досліджувати соціальне середовище в романі. Знати історію написання, художню структуру, тематику, проблематику, образи «Людської комедії» Оноре де Бальзака. Здійснювати літературознавчий аналіз прози автора: «Ежені Гранде», «Батько Горіо», «Шагренева шкіра». Виокремлювати повість «Гобсек» у структурі «Людської комедії»; розглядати сюжетно-композиційні особливості («розповідь у розповіді»). Розкривати багатогранність образу Гобсека (як соціального типу доби, як філософа та ін.), засоби його створення (портрет, психологічна деталь, монолог, вчинки, філософське ставлення до життя та ін.).</p>	<p>Опрацювати теоретичний матеріал за рекомендованою літературою, читати, аналізувати художні твори, виконувати завдання до практичного заняття, самостійної роботи, складати логічні схеми, таблиці, виконувати тестові завдання.</p>

2/2	Соціально-психологічне спрямування творчості Г. Флобера та Гі де Мопассана. Е.Золя – теоретик натуралізму	<p>Знати основні віхи життя і творчості Г. Флобера, його внесок у розвиток французької реалістичної літератури. Аналізувати найвідоміші твори митця: «Лексикон прописних істин», «Саламбо», «Виховання почуттів», «Проста душа». Аналізувати роман «Пані Боварі»; розкривати конфлікт романтичних ілюзій та дійсності у творі; простежувати еволюцію Емми Боварі; давати характеристику іншим персонажам; виокремлювати особливості індивідуального стилю письменника; пояснювати зміст поняття «боваризм».</p> <p>Знати основні віхи життєвого і творчого шляху Гі де Мопассана, його внесок у розвиток французької реалістичної літератури. Давати загальну характеристику романістики Гі де Мопассана, аналізувати його новелістику: різновиди новел, ознаки, провідні мотиви і теми («Симонів батько», «Мадемуазель Фіфі», «Могильниці», «Два товариші»). Розкривати особливості натуралізму як літературної течії; доводити, що Е.Золя – теоретик натуралізму у французькій літературі; вказувати на тематичне розмаїття прози автора, аналізувати її («Кар'єра Ругонів», «Нана», «Жерміналь», «Пастка»)</p>	Опрацювати теоретичний матеріал за рекомендованою літературою, читати, аналізувати художні твори, виконувати завдання до практичного заняття, самостійної роботи, складати логічні схеми, таблиці, виконувати тестові завдання.
0/2	Англійський реалістичний роман Вікторіанської доби: творчість В. Теккерея, сестер Бронте та ін. Гуманістичний пафос творчості Ч. Діккенса.	<p>Розкривати специфічні особливості розвитку англійської реалістичної літератури; знати основні віхи життя і творчості Ч. Діккенса і В. Теккерея. Визначати автобіографічні елементи у творчості Ч. Діккенса (на матеріалі його творів «Великі сподівання», «Пригоди Олівера Твіста», «Домбі і син»). Доводити, що збірка «Різдвяні оповідання» - це розповідь про духовне переродження героя; аналізувати філософську повість «Різдвяна пісня в прозі»; виокремлювати її філософський підтекст; обґрунтовувати значення Різдва. Простежувати долю дитини-сироти в романі «Пригоди Олівера Твіста»</p>	Опрацювати теоретичний матеріал за рекомендованою літературою, читати, аналізувати художні твори, виконувати завдання до практичного заняття, самостійної роботи, складати логічні схеми, таблиці, виконувати тестові завдання.

2/0	<p>Загальна характеристика американського реалізму. Американська література середини XIX – початку XX століття. Особливості творчості Джека Лондона і А. Конан-Дойла. О. Генрі – майстер американської новели</p>	<p>Розглядати особливості розвитку англійської літератури кінця XIX – початку XX століття; знати основні віхи життя і творчості Дж. Лондона і О. Генрі. Розкрити автобіографічний характер творчості Джека Лондона; аналізувати його «Північні оповідання»; розкрити автобіографічний зміст роману «Мартін Іден». Повторити зміст поняття «новела»; знати цикли і тематику новел О. Генрі; аналізувати програмові твори митця «Дари волхвів», «З любові до мистецтва», «Вождь червоношкірих», «Останній листок» та ін., виявляти основні проблеми в них (моральні, філософські та ін.). Розуміти внесок А. Конан-Дойла у розвиток жанру детективу; аналізувати програмові твори митця. Вміти розкрити особливості композиційної побудови детективних новел – «розповідь у розповіді», її художнє значення; характеризувати образи нишпорок Вільяма Лєграна і Дюпена.</p>	<p>Опрацювати теоретичний матеріал за рекомендованою літературою, читати, аналізувати художні твори, виконувати завдання до практичного заняття, самостійної роботи, складати логічні схеми, таблиці, виконувати тестові завдання.</p>
2/0	<p>Волт Вітмен – американський поет-трансценденталіст. Збірка «Листя трави»</p>	<p>Знати основні відомості про життя і поетичну творчість В. Вітмена, особливості його світобачення; розкрити місце поета в літературному процесі США. Розкрити історію створення, тематику, проблематику, композицію збірки «Листя трави», її зв'язок з історією та життям Америки. Характеризувати образ ліричного героя. Розкрити традиції та художнє новаторство американського поета.</p>	<p>Опрацювати теоретичний матеріал за рекомендованою літературою, читати, аналізувати художні твори, виконувати завдання до практичного заняття, самостійної роботи, складати логічні схеми, таблиці, виконувати тестові завдання.</p>
<p>VI семестр</p>			

<p>2/2</p>	<p>Російська реалістична література. Творчість «пізнього» М. В. Гоголя. Поема «Мертві душі»: сюжет, композиція, ліризм, сатиричне спрямування. Реалістичний роман та його представники: І. С. Тургенєв, Ф.М.Достоевський, Л. М. Толстой та ін. Творчість Ф.М.Достоевського як одна із вершин російської і світової літератури.</p>	<p>Окреслювати своєрідність розвитку російської літератури та історію формування жанру роману в ХІХ столітті; знати основні віхи життя і творчості М. В. Гоголя, Ф. Достоевського, Л. Толстого, І. С. Тургенєва. Знати життя і творчість М. Гоголя, його зв'язок із Україною та значення митця для розвитку світової культури. Аналізувати повість «Ніч перед Різдом»; досліджувати народні традиції та звичаї у творі; розкривати тему кохання на прикладі образів Оксани і Вакули; обґрунтовувати роль фантастики і елементів фольклору (традиційні образи – відьма, чорт, місяць; різдвяні символи; елементи казки). Розкривати творчу історію поеми «Мертві душі», зв'язок композиції твору з поемою Данте «Божественна комедія». Доводити неоднозначність образу Чичикова; характеризувати образи поміщиків і чиновників, засоби їх створення (портрет, художня деталь, мова та ін.). Аналізувати п'єсу «Ревізор» (творча історія, жанрова своєрідність, ідейне спрямування); характеризувати образ Хлестакова, виокремлювати засоби комічного у творі. Знати цикл петербурзьких повістей автора, його основні теми і проблеми. Визначати психологічний і філософський плани повісті «Шинель», особливості сюжету і композиції; розкривати тему «маленької людини» (на прикладі Башмачкіна); характеризувати образ столиці як чужого і ворожого для людини простору.</p> <p>Розкривати значення Ф. Достоевського для розвитку соціально-філософського і психологічного роману; з'ясувати наслідування митцем традицій М. Гоголя; аналізувати прозу автора («Бідні люди», «Принижені й ображені», «Брати Карамазови»). Простежувати історію створення, сюжет роману «Злочин і кара» М. Достоевського, зумовлений рухом свідомості головного героя; досліджувати «теорію» Раскольникова, її сутність і проблемність. Характеризувати головних персонажів роману; знати значення теоретико-літературного поняття «поліфонізм», доводити, що роман «Злочин і кара» - це поліфонічний твір.</p>	<p>Опрацювати теоретичний матеріал за рекомендованою літературою, читати, аналізувати художні твори, виконувати завдання до практичного заняття, самостійної роботи, складати логічні схеми, таблиці, виконувати тестові завдання.</p>
------------	--	---	--

0/2	Творчість Л. Толстого як найповніший вияв можливостей реалістичної літератури	Розкривати духовні й творчі пошуки Л. Толстого, аналізувати романну спадщину митця («Воскресіння», «Дворянські гнізда», «Війна і мир»). Знати історію створення, жанрову специфіку, ідейно-тематичне спрямування роману «Анна Кареніна» Л. Толстого; обґрунтувати трагізм образу головної героїні; розкривати проблему сімей у творі.	Опрацювати теоретичний матеріал за рекомендованою літературою, читати, аналізувати художні твори, виконувати завдання до практичного заняття, самостійної роботи, складати логічні схеми, таблиці, виконувати тестові завдання.
2/0	Особливості розвитку літератури кінця XIX – початку XX століття. Символізм як літературний напрям останньої третини XIX – початку XX ст. Шарль Бодлер – предтеча символізму. Творчість П. Верлена, А. Рембо, С. Малларме.	Усвідомлювати особливості розвитку світової літератури кінця XIX – початку; знати модерністські та авангардистські тенденції розвитку літератури, їх основні течії та представників. Виокремлювати основні нововведення літератури символізму. Володіти основним матеріалом про життя і творчість Ш. Бодлера, новаторський характер його поезій; пояснювати символічність назви, композицію і зміст збірки «Квіти зла»; аналізувати найвідоміші поезії автора. Характеризувати символізм як провідну літературну течію модернізму; знати основні віхи життя і творчості П. Верлена, А. Рембо, С. Малларме, аналізувати їх поетичні твори («Поетичне мистецтво», «Осіньна пісня», «В серці і сльози, і біль» П. Верлена, «П'яний корабель», «Голосівки», «Моя циганерія»). Розкривати основні естетичні принципи та поетичне новаторство С. Малларме («Лебідь», «Дар поезії» та ін.).	Опрацювати теоретичний матеріал за рекомендованою літературою, читати, аналізувати художні твори, виконувати завдання до практичного заняття, самостійної роботи, складати логічні схеми, таблиці, виконувати тестові завдання.
0/2	Естетизм у творчості Оскара Вайльда	Розкривати постать О. Вайльда як теоретика естетизму, аналізувати різножанрову творчість митця (філософські казки, драма «Соломея», роман «Портрет Доріана Грея»). Розкривати автобіографічний характер роману «Портрет Доріана Грея», постулати естетизму, зреалізовані в творі. Характеризувати образ Доріана Грея як втілення філософії гедонізму, визначати причини трагізму його життя.	Опрацювати теоретичний матеріал за рекомендованою літературою, читати, аналізувати художні твори, виконувати завдання до практичного заняття, самостійної роботи, складати логічні схеми, таблиці, виконувати тестові завдання.

2/ 2	<p>«Стара» і «нова» драма. Нові тенденції в драматургії кінця XIX – початку XX століття. Генрік Ібсен – норвезький письменник, зачинатель європейської «нової драматургії», творець соціально-психологічної драми. «Драма ідей» Б. Шоу</p>	<p>Знати особливості функціонування «старої» і «нової» драми кінця XIX – початку XX століття, зміст теоретико-літературних понять «нова драма», «ібсенізм», «підтекст», «символізм». Розкривати роль Г. Ібсена в розвитку світової драматургії. Аналізувати соціально-психологічну драму Г. Ібсена «Ляльковий дім», досліджувати особливості драматичного конфлікту та розвиток сценічної дії (зовнішньої і внутрішньої), композицію п'єси. Характеризувати образну систему твору (Нора, Хельмер та ін.). Характеризувати особливості світогляду Б.Шоу; аналізувати специфіку втілення античного міфу в п'єсі «Пігмаліон»; простежити динаміку образу Елізи Дулітілл, розкрити ідею «одухотворення» людини й життя засобами мистецтва.</p>	<p>Опрацювати теоретичний матеріал за рекомендованою літературою, читати, аналізувати художні твори, виконувати завдання до практичного заняття, самостійної роботи, складати логічні схеми, таблиці, виконувати тестові завдання.</p>
2/2	<p>Роль М. Метерлінка у становленні «нової драми». Художні особливості творчості А. П. Чехова. Новаторство драматургії російського митця</p>	<p>Знати основні віхи життєвого і творчого шляху М. Метерлінка, його роль у становленні «нової драми»; аналізувати драму-феєрію «Синій птах». Виокремлювати новаторство творчого методу А. П. Чехова-драматурга (п'єса «Чайка»); аналізувати малу прозу автора («Товстий і тонкий», «Хамелеон», «Дама з собачкою», «Палата №6», «Людина у футлярі».)</p>	<p>Опрацювати теоретичний матеріал за рекомендованою літературою, читати, аналізувати художні твори, виконувати завдання до практичного заняття, самостійної роботи, складати логічні схеми, таблиці, виконувати тестові завдання.</p>
VII семестр			

2/2	<p>Естетичні програми й творчі пошуки в літературі ХХ ст. Ф. Кафка, Дж. Джойс і М. Пруст як засновники європейської модерністської прози початку ХХ ст.</p>	<p>Називати засновників модернізму в європейській прозі; знати світоглядні й естетичні засади модернізму, розмаїття шкіл, течій, напрямів; поняття «потік свідомості» як художній засіб літератури модернізму; основні віхи життя та творчості Ф. Кафки, Дж. Джойса й М. Пруста; розуміти художнє новаторство модерністської прози початку ХХ ст. Аналізувати новелу «Перевтілення» Ф. Кафки; визначати риси експресіонізму в ній, характеризувати образ Замзи як «автопортрет» письменника й уособлення «маленької людини» ХХ ст.; досліджувати проблематику, образну систему, особливості композиції і стилю твору, його символіку. Давати загальну характеристику циклу романів «У пошуках утраченого часу» М. Пруста. Визначати риси експериментально-новаторського характеру творчості Д. Джойса на матеріалі твору «Джакомо Джойс», з'ясувати жанрові особливості, специфіку назви та автобіографічні риси твору.</p>	<p>Опрацювати теоретичний матеріал за рекомендованою літературою, читати, аналізувати художні твори, виконувати завдання до практичного заняття, самостійної роботи, складати логічні схеми, таблиці, виконувати тестові завдання.</p>
2/4	<p>Філософське підґрунтя французької прози першої половини ХХ ст. Філософсько-моралістична проза А. де Сент-Екзюпері. Вплив філософії екзистенціалізму на творчість французьких митців Ж.П. Сартра та А. Камю</p>	<p>Розкрити філософське підґрунтя французької прози першої половини ХХ ст. Знати основні віхи життя і творчості А. де Сент-Екзюпері; історію створення та жанрові особливості казки-притчі «Маленький принц», досліджувати проблематику, образну систему, особливості композиції і стилю твору, його символіку. Давати визначення поняттю «екзистенціалізм», знати його основні категорії; характеризувати творчість Ж.П. Сартра як засновника літератури екзистенціалізму. Знати основні біографічні відомості про А. Камю, його філософську програму в 30–40 роки: трактат «Міф про Сізіфа» та екзистенціальна концепція загального Абсурду; аналізувати роман «Чума»: розкривати проблеми жанру твору (роман-притча, роман-метафора, роман-хроніка, роман-міф ХХ століття), символічність назви, образ чуми як прояву абсурдності буття; багатозначність тлумачення образу в тексті; характеризувати героїв роману як різні моделі поведінки в сучасному суспільстві. Розкрити ідею абсурдності людського існування у творі «Сторонній» А. Камю. Дати загальну характеристику оповідань Ж.-П. Сартра «Стіна», «Кімната» та роману «Нудота». Визначати риси екзистенціалізму у творах Ж. -П. Сартра і А. Камю.</p>	<p>Опрацювати теоретичний матеріал за рекомендованою літературою, читати, аналізувати художні твори, виконувати завдання до практичних занять, самостійної роботи, складати логічні схеми, таблиці, виконувати тестові завдання.</p>

<p>2/4</p>	<p>Своєрідність світобачення і його художнє вираження в німецькій літературі першої половини ХХ століття. Філософське підґрунтя творчості Томаса Манна. «Епічний театр» Б. Брехта. Тема війни у творчості Е.М. Ремарка та Г. Белля</p>	<p>Знати особливості німецької літератури першої половини ХХ століття; віхи творчості й творчий метод Т. Манна. Аналізувати новели Т. Манна «Смерть у Венеції», «Маріо і чарівник», «ТоніоКрегер». Розуміти сутність «епічного театру» Б. Брехта, його теоретичні засади й художню практику; аналізувати драми митця «Матінка Кураж та її діти», «Життя Галілея»; визначати риси «епічного театру» в п'єсах Брехта. Знати основні віхи життя і творчості Е.М. Ремарка, поняття «втрачене покоління» і «література втраченого покоління», аналізувати твори Ремарка «На Західному фронті без змін», «Повернення», «Три товариші».</p> <p>Знати основні віхи життя і творчості Г. Белля; аналізувати оповідання «Подорожній, коли ти прийдеш у Спа...», роман «Дім без господаря».</p> <p>Характеризувати ідейно-тематичний зміст, сюжет, проблематику творів, художні образи; визначати антивоєнний пафос творів, авторську позицію; виявляти у творах провідні символи, які спрямовані на протест проти війни; визначати історичну основу творів, їхню актуальність для сьогодення, засоби художнього відображення трагедій війни у творах письменників ХХ ст.</p>	<p>Опрацювати теоретичний матеріал за рекомендованою літературою, читати, аналізувати художні твори, виконувати завдання до практичних занять, самостійної роботи, складати логічні схеми, таблиці.</p>
------------	--	--	---

<p>2/0</p>	<p>Вияв новітніх течій і тенденцій в європейській поезії. Творчість французького поета Гійома Аполлінера та австрійських митців Р. М. Рільке, П. Целана. Яскравість поетичного світу іспанського поета Федеріко Гарсія Лорки.</p>	<p>Знати новітні течії і тенденції в європейській поезії першої половини ХХ ст.; віхи життя і творчості французького поета Гійома Аполлінера, австрійських митців Р. М. Рільке, П. Целана, іспанського поета Федеріко Гарсія Лорки. Простежити художні новації Гійома Аполлінера в царині лірики, еволюцію від неоромантизму до кубофутуризму, прояви сюрреалізму у творчості Г. Аполлінера. Аналізувати збірки «Алкоголі. Вірші 1898 – 1913 рр.», «Каліграми. Вірші Миру і Війни»; визначати специфіку віршованої форми каліграм («Зарізана голубка й водограй»), розкриття теми кохання й часу у вірші «Міст Мірабо»; знати визначення понять: неоромантизм, кубізм, кубофутуризм, каліграмма, верлібр. Знати своєрідність поглядів і поетики Р. М. Рільке, визначати особливості переосмислення античних міфів у віршах митця («Орфей, Еврідіка, Гермес», збірка «Сонети до Орфея»), філософський характер і художню довершеність лірики поета; досліджувати українські мотиви у творчості письменника, аналізувати твір «Пісня про Правду». Аналізувати твір «Фуга смерті» Пауля Целана – один із найвідоміших творів про Голокост, виявити художнє новаторство митця, ключові метафори, провідні мотиви та їхню роль, трансформацію біблійних образів і мотивів у творі. Знати жанрове розмаїття лірики Ф. Гарсія Лорки, виявляти яскраві образи й символи у віршах поета, художні особливості книги «Циганське романсеро».</p>	<p>Опрацювати теоретичний матеріал за рекомендованою літературою, читати, аналізувати художні твори, вивчити поезію напам'ять, виконувати завдання до самостійної роботи, складати логічні схеми, таблиці, виконувати тестові завдання.</p>
------------	---	--	---

2/0	<p>«Срібна доба» російської поезії, розмаїття літературних напрямів, течій та шкіл у поезії (символізм, акмеїзм, футуризм). Творчість А. Ахматової, О. Блока, В. Маяковського, Б. Пастернака</p>	<p>Характеризувати «Срібну добу» російської поезії: розмаїття літературних напрямів, течій і шкіл у поезії, здобутки, долі митців. Простежувати зв'язок поезії О. Блока із символізмом. Визначати риси акмеїзму в поезії А. Ахматової; аналізувати її поему «Реквієм» як відображення особистої і суспільної трагедії, простежувати біблійні мотиви в поемі, характеризувати образ матері. Визначати вплив футуризму на поетику лірики В. Маяковського, особливості віршованої системи творів митця, метафоричність образів. Знати основні віхи творчого шляху Б. Пастернака в контексті «срібної доби»; простежувати філософську спрямованість лірики й прози митця, відлуння мотивів світової культури у віршах. Визначати провідні теми й мотиви в ліриці митців; розкривати особливості світобачення письменників; характеризувати образи ліричних героїв (героїнь); висвітлювати зв'язки поетів з Україною, українські теми й мотиви в їхній ліриці; знати українські переклади творів митців, визначати їхню художню специфіку.</p>	<p>Опрацювати теоретичний матеріал за рекомендованою літературою, читати, аналізувати художні твори, виконувати завдання до самостійної роботи, вивчити поезії напам'ять, створити рекламу улюбленої поезії, збірки.</p>
VIII семестр			
2/2	<p>Новаторські тенденції в розвитку російської прози початку та середини ХХ ст. О. Купрін та І. Бунін – майстри зображення картин російського життя. Модернізм у творчості М. Булгакова</p>	<p>Знати основні віхи життєвого й творчого шляху М. Булгакова, його зв'язок із Україною, конфлікт митця з владою в умовах тоталітарної радянської системи. Аналізувати роман «Майстер і Маргарита» як «роман-лабіринт» зі складною філософською проблематикою, з'ясовувати культурні та літературні джерела твору, визначати взаємодію трьох світів у творі, особливості композиції («роман у романі») та оповідної структури, характеризувати образи, осмислювати трагізм долі митця (майстра) в романі. Розкривати абсурдність радянської дійсності у творі «Майстер і Маргарита». Визначити жанрові особливості, теми, проблематику, ідеї повістей М. Булгакова «Собаке серце» і «Рокові яйця». Досліджувати проблематику, образну систему, особливості композиції і стилю творів «Гранатовий браслет» О. Купріна й «Антонівські яблука», «Легке дихання» І. Буніна.</p>	<p>Опрацювати теоретичний матеріал за рекомендованою літературою, читати, аналізувати художні твори, виконувати завдання до практичного заняття, самостійної роботи.</p>

0/2	Норвезька література. Імпресіоністська техніка та неоромантичні образи й мотиви у творчості К. Гамсуна	Знати загальні особливості розвитку норвезької літератури ХХ ст., сутність понять «імпресіонізм», «неоромантизм» і їх зв'язок із творчістю К. Гамсуна; основні віхи життя і творчості норвезького митця, аналізувати роман «Пан» і новелу «Смерть Глана» К. Гамсуна (ідейно-тематичний зміст, сюжет, проблематика творів, художні образи); виявляти спорідненість міфічного Пана та головного героя роману «Пан».	Опрацювати теоретичний матеріал за рекомендованою літературою, читати, аналізувати художні твори, виконувати завдання до практичного заняття, самостійної роботи, складати логічні схеми, таблиці.
2/2	Література США. Романістика Т. Драйзера – одна з вершин американського реалізму першої половини ХХ століття Е. Гемінгвей як представник літератури «втраченого покоління»	Знати загальні особливості розвитку літератури США ХХ ст.; основні віхи життя і творчості митця Т. Драйзера, особливості його художнього методу; визначати жанрову специфіку, теми та проблематику романів «Сестра Керрі» та «Американська трагедія»; аналізувати образи головних персонажів творів Т. Драйзера; розкрити соціальне коріння трагедії драйзерівських героїв. Знати основні відомості з життєвого шляху, багатство творчої спадщини Е. Гемінгвея; простежувати новаторство прози: лаконізм, відвертість сповіді від першої особи, «принцип айсберга»; тлумачити поняття «повість-притча»; аналізувати повість-притчу «Старий і море», її жанрову своєрідність, сюжет, реалістичний, міфологічний і філософський плани, характеризувати образи старого Сантьяго й хлопчика Маноліна, визначати соціальні та моральні проблеми сучасності, сенс фіналу повісті-притчі, символіку образів (риба, море, рибалка, хлопчик та ін.). Аналізувати роман «Прощавай, зброе!» Е. Гемінгвея: історія написання, композиційно-сюжетні особливості, образ Фредеріка Генрі як представника «втраченого покоління», його духовний шлях, проблематика роману. Визначити його актуальність і значення для національної та зарубіжної культури. Оцінювати взаємини героїв Гемінгвея зі світом, природою, іншими людьми, усвідомлювати роль випробувань у житті особистості. Розуміти значення творчості письменника у світовому літературному процесі.	Опрацювати теоретичний матеріал за рекомендованою літературою, читати, аналізувати художні твори, виконувати завдання до самостійної роботи, писати твір.

2/2	Стильові доміанти роману-антиутопії та наукової фантастики	<p>Знати особливості розвитку жанру антиутопії у ХХ ст.: ознаки та представників; основні відомості з життя Джорджа Орвелла; аналізувати твори «Скотоферма», «1984»; розкривати зв'язок творчості Дж. Орвелла з соціально-історичною ситуацією доби; визначати поетику антиутопії (фантастика, мова, символи, алегорії та ін.). Характеризувати творчість та художній метод С. Замятіна; визначати жанрові особливості, ідейно-тематичну основу, основні конфлікти, особливості композиції та хронотопу в романі «Ми», характеризувати образи, авторську позицію у творі.</p> <p>Визначати спільне і відмінне в романах «Ми» С. Замятіна і «1984» Дж. Орвелла, ідейне спрямування цих творів, виявляти ознаки антиутопії в них, новаторство творчого методу Дж. Орвелла.</p> <p>Знати особливості фантастики як різновиду художньої літератури, основні напрями розвитку наукової фантастики, художні особливості науково-фантастичного твору. Аналізувати романи Г. Веллса «Машина часу» та «Невидимець», їх ідейно-тематичну сутність, сюжет, композицію, проблематику; простежувати в романі Р. Бредбері «451 за Фаренгейтом» риси наукової фантастики й антиутопії. Розкривати функції фантастики у творі-антиутопії; оцінювати вчинки персонажів антиутопії; визначати актуальність творів, усвідомлювати небезпеку тоталітаризму для людини, культури, цивілізації.</p>	Опрацювати теоретичний матеріал за рекомендованою літературою, читати, аналізувати художні твори, виконувати завдання до практичних занять, самостійної роботи, складати логічні схеми, порівняльні таблиці.
0/2	Світове значення літератури Латинської Америки другої половини ХХ ст. «Магічний реалізм» у творчості Г. Гарсія Маркеса	Визначати особливості літератури Латинської Америки другої половини ХХ ст. Усвідомлювати сутність поняття «магічний реалізм». Знати основні віхи життя і творчості Габріеля Гарсія Маркеса, специфіку «магічного реалізму». Аналізувати оповідання «Стариган із крилами», повість «Полковнику ніхто не пише», роман «Сто років самотності»: визначати ідейно-тематичний зміст, сюжет, композицію, проблематику художніх творів, характеризувати персонажів, стильові особливості прочитаних текстів, риси «магічного реалізму» в них. Оцінювати взаємини героїв зі світом, природою, іншими людьми, висловлювати власні міркування щодо моральних і соціальних проблем, порушених у творах Г. Гарсія Маркеса.	Опрацювати теоретичний матеріал за рекомендованою літературою, читати, аналізувати художні твори, виконувати завдання до практичного заняття, самостійної роботи, складати логічні схеми.

0/2	Література Великобританії. В. Голдінг як майстер роману-притчі. Філософсько-психологічні романи А. Мердок	Знати основні віхи життєвого й творчого шляху В. Голдінга; визначати жанрову природу роману-притчі В. Голдінга «Володар мух», ідейно-тематичний зміст, сюжет, композицію, проблематику, символіку назви та образів у творі; знати відомості про життєвий і творчий шлях А. Мердок, визначати ідейно-тематичний зміст, композицію, проблематику роману «Чорний принц». Розуміти значення творчості письменників у світовому літературному процесі.	Опрацювати теоретичний матеріал за рекомендованою літературою, читати, аналізувати художні твори, виконувати завдання до практичного заняття, самостійної роботи, складати логічні схеми, узагальнювальні таблиці, підготувати повідомлення.
0/2	Література Сходу. Національні традиції в японській літературі (Я. Кавабата) та взаємодія із західною традицією (Кобо Абе)	Знати основні віхи життя і творчості Ясунарі Кавабати, Кобо Абе; аналізувати особливості відображення самобутності японської культури у повісті Я. Кавабати «Тисяча журавлів»; визначати роль чайної церемонії в композиції твору, провідні ідеї, характеризувати образну систему повісті, еволюцію головного героя (Кікудзі); визначати символіку; знати японські уявлення про красу та їх відображення у творі. Визначати жанрові особливості та ідейно-тематичну своєрідність романів Кобо Абе «Жінка в пісках» і «Людина-коробка».	Опрацювати теоретичний матеріал за рекомендованою літературою, читати, аналізувати художні твори, виконувати завдання до самостійної роботи.
2/2	«Театр абсурду» як явище театрального авангарду другої половини ХХ ст.	Знати світоглядні й естетичні засади «театру абсурду» як явища театрального авангарду в 1950-1960-х рр., його провідні ознаки; робити загальний огляд здобутків митців («Гостина старої дами» Ф. Дюрренматта, «Санта-Крус» М. Фріша, «Носороги» Е. Йонеско, «Чекаючи на Году» С. Беккета); визначати жанрові новації (драма-притча, трагікомедія та ін.); проблематику п'єс, способи вирішення проблем героями. Характеризувати образи персонажів; розкривати зміст символів, метафор у прочитаних творах; виявляти риси абсурдистської драми, літератури постмодернізму, роль гротеску та фантастики в текстах. З'ясувати особливості стилю митців.	Опрацювати теоретичний матеріал за рекомендованою літературою, читати, аналізувати художні твори, виконувати завдання до практичного заняття, самостійної роботи, складати логічні схеми, виконувати тестові завдання.

2/2	<p>Література постмодернізму. Яскраві представники постмодерністської прози (У. Еко, П. Зюскінд)</p>	<p>Розуміти передумови розвитку постмодернізму, визначати основні принципи його поетики; називати яскравих представників постмодерністської прози (У. Еко, П. Зюскінд та ін.). Знати основні віхи життя і творчості П. Зюскінда; виявляти риси постмодернізму в романі «Запахи»; ідейно-тематичне спрямування сюжету роману, пояснювати заголовок твору; багатозначність «метафори запаху» (буття, геніальність, зло); характеризувати образ митця Гренуя як новий літературний тип «генія» і «зłodія», «геніальної потвори»; визначати символічний сенс детективної інтриги, прояви інтертекстуальності в романі П. Зюскінда. Аналізувати роман У. Еко «Ім'я троянди».</p>	<p>Опрацювати теоретичний матеріал за рекомендованою літературою, читати, аналізувати художні твори, виконувати завдання до практичного заняття, самостійної роботи, складати логічні схеми, створити мультимедійну презентацію.</p>
-----	--	---	--

Основна література до курсу

1. Антологія світової літературно-критичної думки ХХ ст. / За ред. М. Зубрицької. Львів: Літопис, 2001. 633 с.
2. Бандура О. Теорія літератури в тезах, дефініціях, таблицях: Навчальний довідник. Київ : Шкільний світ, 2008. 128 с.
3. Давиденко Г. Й. Історія західноєвропейської літератури раннього і зрілого Середньовіччя: навчальний посібник. Суми : ВТД «Університетська книга», 2006. 261 с.
4. Давиденко Г. Й., Акуленко В. Л. Історія зарубіжної літератури середніх віків та доби відродження: навч. посібник. Київ : Центр учбової літератури, 2007. 248 с.
5. Давиденко Г. Й., Величко М. О. Історія зарубіжної літератури XVII-XVIII століття : навчальний посібник. Київ : Центр учбової літератури, 2007. 292 с.
6. Давиденко Г. Й., Чайка О. М. Історія зарубіжної літератури XIX – початку ХХ століття : 3-тє вид., перероблене та доповнене / Навч. посібник. Київ : Центр учбової літератури, 2011. 400 с.
7. Давиденко Г. Й., Стрельчук Г. М., Гричаник Н. І. Історія зарубіжної літератури ХХ століття : 3-тє вид., перероблене та доповнене / Навч. посібник. Київ : Центр учбової літератури, 2011. 488 с.
8. Давиденко Г. Й., Чайка О. М., Гричаник Н. І., Кушнерьова М. О. Історія новітньої зарубіжної літератури: навч. посібник. Київ : Центр учбової літератури. 2008. 274 с.
9. Зарубіжна література ХХ ст. / за ред. Ніколенко О. М., Хоменко Н. В., Конєвої Т. М. Київ. 1998. 424 с.
10. Зарубіжна література XIX століття: Посібник [за ред. О. М. Ніколенко, В. І. Мацапури]. Київ : ВЦ «Академія», 1999. 360 с.
11. Історія зарубіжної літератури ХХ століття: навчальний посібник / В. І. Кузьменко, О. О. Гарачковська, М. В. Кузьменко та ін. Київ : ВЦ «Академія», 2010. 496 с.
12. Кирилюк З. В. Зарубіжна література. Античність. Середньовіччя. Відродження. Бароко. Класицизм: посібник для вчителя. Тернопіль : Астон, 2002. 259 с.
13. Наливайко Д. С., Шахова К. О. Зарубіжна література XIX століття. Доба романтизму. Київ : Заповіт, 1997. 464 с.
14. Ніколенко О. М. Бароко. Класицизм. Просвітництво: посібник для вчителя. Харків : Веста: Видавництво «Ранок», 2003. 224 с.
15. Ніколенко О. М. Романтизм у поезії (Г. Гейне, Дж. Г. Байрон, А. Міцкевич, Г. Лонгфелло): посібник для вчителя. Харків : Веста: Видавництво «Ранок», 2003. 176 с.
16. Ніколенко О. М., Мацапура В. І. Літературні епохи, напрями, течії. Київ : Педагогічна преса, 2004. 128 с.
17. Помазан І. О. Історія зарубіжної літератури ХХ століття : підручн. для студ. ф-ту «Референт-перекладач» / Нар. укр. акад., [каф. українознав.]. Харків : Вид-во НУА, 2010. 256 с.
18. Шалагінов Б. Б. Зарубіжна література від античності до початку XIX сторіччя: Історико-естетичний нарис. Київ : Видавничий дім «КМ Академія», 1994. 360 с.

Політика оцінювання

– Політика щодо дедлайнів та перескладання:

Роботи, які подаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-10 балів). Перескладання модулів відбувається до завершення вивчення курсу.

– Політика щодо академічної доброчесності:

Списування під час контрольних і самостійних робіт заборонені (у т. ч. із використанням мобільних пристроїв).

– Політика щодо відвідування:

Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання.

За об'єктивних причин (наприклад: хвороба, міжнародне стажування, дуальне навчання тощо) освітній процес може відбуватися в режимі онлайн (змішана форма навчання) за погодженням із деканатом та керівником курсу.

Оцінювання

Оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти здійснюється відповідно до Положення про контроль і оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти в Глухівському національному педагогічному університеті імені Олександра Довженка. Накопичувальна бально-рейтингова система передбачає оцінювання якості виконання здобувачами освіти всіх видів аудиторної та позааудиторної навчальної діяльності, які спрямовані на опанування ПРН з освітньо-професійної програми.

Види контролю: поточний контроль, підсумкова контрольна робота, проміжна атестація, підсумковий семестровий контроль.

Форми контролю: усне та письмове опитування, тестовий зріз, захист індивідуальних робіт, доповіді та виступи з повідомленнями на практичних заняттях, виконання самостійних робіт, випереджальні, дослідницько-пошукові та творчі завдання, написання есе, рефератів, складання опорних таблиць, логічних схем, схем-конспектів, створення презентацій, робота над проектами, екзамен.

Остаточна оцінка за курс розраховується таким чином:

Види оцінювання	Кількість балів
Виконання практичних завдань – письмово	45
Підсумкова контрольна робота	20
Самостійна робота (завдання різного типу)	25
Залік – теоретичні питання Екзамен – теоретичні питання, практичні, творчі завдання	10
Усього:	100

Навчальні досягнення здобувачів освіти оцінюються за національною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно», «зараховано», «не зараховано»), 100-бальною шкалою та шкалою ECTS (A, B, C, D, E, FX, F); загальна підсумкова оцінка з дисципліни визначається на основі середньозваженого бала за національною шкалою.

Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів за шкалою ECTS та середньозваженим балом

(Відповідно до Положення про контроль і оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти в Глухівському національному педагогічному університеті імені Олександра Довженка, затвердженого наказом ректора № 173 від 30 червня 2020 року)

Оцінка ECTS	Середньозважений бал, що формує інтервальну шкалу	Сума балів за 100 бальною шкалою	Національна оцінка	Критерії

A	4,51-5,00	90-100	Зараховано <i>Відмінно</i> – високий рівень володіння теоретичними знаннями й практичними вміннями.	Студент вільно володіє навчальним матеріалом, успішно розв'язує завдання підвищеної складності, аргументовано висловлює свої думки, виявляє творчий підхід до виконання індивідуальних та колективних завдань, під час виконання самостійної роботи. Основні питання розкриває на високому теоретичному і практичному рівнях, без ускладнень орієнтується в матеріалі, повністю відповідає на додаткові запитання. Якість відповідей свідчить про вільне володіння навчальним матеріалом, а також про ознайомлення з додатковим матеріалом із навчальної дисципліни. Набуті компетенції творчо застосовує у професійній предметній діяльності.
	5,00	100		
	4,95	99		
	4,90	98		
	4,85	97		
	4,80	96		
	4,75	95		
	4,70	94		
	4,65	93		
	4,60	92		
	4,55	91		
	4,51	90		
B	4,01-4,50	82-89	<i>Добре</i> – достатній рівень оволодіння знаннями навчального матеріалу, вміннями їх практичного впровадження.	Студент володіє навчальним матеріалом у межах програми навчальної дисципліни на творчому рівні. Під час відповідей виявляє вільне володіння лекційним і практичним матеріалом, проте у відповідях допускає неточності.
	4,50	89		
	4,43	88		
	4,36	87		
	4,29	86		
	4,22	85		
	4,15	84		
	4,08	83		
	4,01	82		

C	3,50-4,00	74-81	<i>Добре</i> –середньо-достатній рівень володіння теоретичним матеріалом та готовності до оперування набутими вміннями й навичками	Студент володіє певним обсягом навчального матеріалу,здатний його аналізувати, проте не має достатніх знань та вмінь для формулювання висновків, допускає суттєві неточності. Розкриває основні питання, а на додаткові відповідає не повністю. Ознайомлення з додатковими джерелами не є систематизованим.
	4,00	81		
	3,90	80		
	3,84	79		
	3,76	78		
	3,67	77		
	3,59	76		
	3,51	75		
	3,50	74		
D	2,83-3,43	64-73	<i>Задовільно</i> – середній рівень володіння теоретичними знаннями, практичними вміннями й навичками	Студент володіє навчальним матеріалом на репродуктивному рівні або володіє частиною навчального матеріалу, уміє використовувати знання в стандартних ситуаціях. Послуговується тільки загальним поняттєвим апаратом, у цілому орієнтується в досліджуваному предметі, але при розкритті основних питань допускає суттєві помилки.
	3,43	73		
	3,36	72		
	3,29	71		
	3,22	70		
	3,15	69		
	3,07	68		
	3,01	67		
	3,00	66		
	2,92	65		
2,83	64			

E	2,51-2,75	60-63	<i>Задовільно</i> –рівень володіння теоретичним матеріалом, практичними вміннями й навичками визначається нижче середнього .	Студент володіє навчальним матеріалом на репродуктивному рівні або володіє частиною навчального матеріалу, уміє використовувати знання в стандартних ситуаціях. Послуговується тільки загальним поняттєвим апаратом, у цілому орієнтується в досліджуваному предметі, але при розкритті основних питань допускає суттєві помилки.
	2,75	63		
	2,67	62		
	2,59	61		
	2,51	60		
F X	2,00-2,5	35-59	не зараховано <i>Незадовільно</i> – низький рівень володіння навчальним матеріалом, студент не спроможний опанувати практичні вміння без додаткових занять із дисципліни.	Студент володіє навчальним матеріалом поверхово й фрагментарно. Робить принципові помилки у відповідях, не може дати обґрунтовані відповіді на всі основні питання викладача, не орієнтується в основних теоретичних і практичних положеннях курсу або не засвоїв окремі розділи курсу.

F	0,00-1,99	1-34		<p>Незадовільно – низький рівень знань із дисципліни, відсутність практичних умінь і навичок, що є підставою для повторного вивчення дисципліни.</p>
---	-----------	------	--	---